

70 ๖๐ ๖

พฤติกรรมกาเปิดรับข่าวสาร กับความตระหนัก ทศนคติและการมีส่วนร่วม
เรื่องสิ่งแวดล้อมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม
เขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

นางสาวจารณี บุญพันธ์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต

ภาควิชาการประชาสัมพันธ์
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-253-8

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 17522791

MEDIA EXPOSURE AND AWARENESS, ATTITUDE AND PARTICIPATION
IN ENVIRONMENT CONSERVATION OF THE WORKERS OF INDUSTRIAL
FACTORY IN AMPHOE BANG BO, SAMUT PRAKAN PROVINCE

Miss Jarunee Boonniphat

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Arts

Department of Public Relations
Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-253-8

หัวข้อวิทยานิพนธ์

พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความตระหนัก ทักษะคิด และการมีส่วนร่วมเรื่องสิ่งแวดล้อมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ

โดย

นางสาวจรรุณี บุญพิพัทธ์

ภาควิชา

การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับเป็น
ของนักศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤกษ์สุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ธนวี บุญลือ)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ปรมะ สตะเวทิน)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมเพียงแผ่นเดียว

จารุณี บุญนิพัทธ์ : พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วม เรื่องสิ่งแวดล้อมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ (MEDIA EXPOSURE AND AWARENESS, ATTITUDE AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENT CONSERVATION OF THE WORKERS OF INDUSTRIAL FACTORY IN AMPHOE BANG BO, SAMUT PRAKAN PROVINCE)
อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ประมะ สตะเวทิน. 135 หน้า. ISBN 974-633-253-8

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร ความตระหนัก ทศนคติและการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม ตลอดจนความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมการเปิดรับข่าวสารกับความตระหนัก ทศนคติ และการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อมของพนักงานโรงงานอุตสาหกรรม เขตอำเภอบางบ่อ จังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยมีจำนวนทั้งสิ้น 399 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การแจกแจงความถี่ ค่าเฉลี่ย ร้อยละ และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ซึ่งประมวลผลโดยคอมพิวเตอร์โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS

ผลการวิจัยพบว่า

1. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เรื่องสิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ และสื่อบุคคลคือเพื่อนฝูง/เพื่อนร่วมงานมีความสัมพันธ์กับความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม
2. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เรื่องสิ่งแวดล้อมจากสื่อบุคคลคือเพื่อนฝูง/เพื่อนร่วมงานและเจ้าหน้าที่ในที่ทำงาน มีความสัมพันธ์กับทศนคติที่มีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม
3. พฤติกรรมการเปิดรับข่าวสาร เรื่องสิ่งแวดล้อมจากสื่อวิทยุ หนังสือพิมพ์และสื่อบุคคลคือ บุคคลในครอบครัว เพื่อนบ้าน เพื่อนฝูง/เพื่อนร่วมงาน และเจ้าหน้าที่ในที่ทำงาน มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม
4. ทศนคติที่มีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา ..... การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา ..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา .....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม .....

C750204 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD : MEDIA EXPOSURE/AWARENESS/ATTITUDE/PARTICIPATION

JARUNEE BOONNIPHAT : MEDIA EXPOSURE AND AWARENESS, ATTITUDE AND PARTICIPATION IN ENVIRONMENT CONSERVATION OF THE WORKERS OF INDUSTRIAL FACTORY IN AMPHOE BANG BO, SAMUT PRAKAN PROVINCE.

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.PARAMA SATAWEDIN, Ph.D. 135 PP.

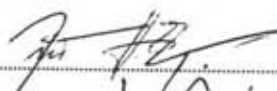
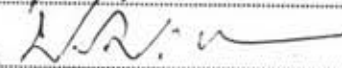
ISBN 974-633-253-8

The purpose of this research was to study: media exposure, awareness, attitude and participation in environment conservation of the workers of industrial factory in Amphoe Bang Bo, Samut Prakan Province. And to study the correlation among the media exposure and awareness, attitude and participation in environment conservation. Questionnaires were used to collect the data from a total of 399 samples. Frequency, percentage, mean and Pearson's product moment correlation coefficient were employed for the analysis of data . SPSS program was used for data processing.

The results of the study were as follows:

1. Exposure to information about environment conservation from radios and friends/colleagues in the factory correlated with awareness of environment conservation.
2. Exposure to information about environment conservation from friends/colleagues and personnel in the factory correlated with attitude toward environment conservation.
3. Exposure to information about environment conservation from radios, newspapers, members of the family, neighbours, friends/colleagues and personnel in the factory correlated with participation in environment conservation.
4. Attitude toward environment conservation correlated with participation in environment conservation.

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิตร
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยความกรุณาอย่างยิ่งจาก รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ซึ่งท่านได้กรุณาตรวจแก้ไข ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่าง ๆ อย่างดียิ่งมาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ ขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์ ดร.ธนวัต บุษลือ ซึ่งกรุณาเป็นประธานกรรมการสอบ วิทยานิพนธ์ ตลอดจนให้คำแนะนำในด้านต่าง ๆ และ ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ ซึ่งกรุณาเป็น กรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ได้ให้คำแนะนำต่าง ๆ ในการวิจัย และสถิติที่ใช้ในการวิจัยอย่าง เต็มที่เป็นอย่างดี

ท้ายนี้ ผู้วิจัยขอขอบคุณ่าป้า ม่ามี๊ และคุณหลิน ที่ได้สั่งสอนให้รู้จักความพยายาม และความอดทน ตลอดจนคอยห่วงใยและให้การสนับสนุนในทุก ๆ ด้านทั้งทางด้านกำลังกาย กำลังใจ และกำลังทรัพย์ในการศึกษาตลอดมา ท้ายที่สุดขอขอบคุณสมาชิกทุกคนในครอบครัว ผู้ที่ให้ความช่วยเหลือทุกท่าน

"และแรงบันดาลใจทุกห้วงความรู้สึกที่ทำให้...ผู้วิจัยได้มีวันนี้"

ศูนย์วิทยทรัพยากร จารุณี บุญนิพัทธ์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ
บทที่	
1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	7
ปัญหาในการวิจัย.....	8
สมมติฐานการวิจัย.....	8
ขอบเขตการวิจัย.....	8
นิยามศัพท์.....	8
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	10
2. ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
แนวความคิดเกี่ยวกับการเปิดรับข่าวสาร.....	11
ทฤษฎีเกี่ยวกับประสิทธิภาพของสื่อมวลชนและสื่อบุคคล.....	14
แนวความคิดเกี่ยวกับความตระหนัก.....	21
แนวความคิดเกี่ยวกับทัศนคติ.....	22
แนวความคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม.....	27
แนวความคิดเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม.....	32
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	37

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3. ระเบียบวิธีวิจัย.....	47
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	47
กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย.....	47
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	48
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
การทดสอบเครื่องมือ.....	50
ความเที่ยงตรงและความน่าเชื่อถือของเครื่องมือ.....	50
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
เกณฑ์การให้คะแนน.....	51
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	55
4. ผลการวิจัย.....	57
5. สรุป อภิปราย และข้อเสนอแนะ.....	80
สรุปผลการวิจัย.....	81
อภิปรายผลการวิจัย.....	85
ข้อเสนอแนะทั่วไป.....	95
ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	96
รายการอ้างอิง.....	98
ภาคผนวก.....	107
ประวัติผู้เขียน.....	135

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามเพศ.....	58
2.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามอายุ.....	59
3.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการศึกษา.....	60
4.	แสดงจำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามรายได้.....	61
5.	แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อมวลชน.....	62
6.	แสดงจำนวน ร้อยละและค่าเฉลี่ยการเปิดรับข่าวสารของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามระดับการเปิดรับข่าวสารจากสื่อบุคคล.....	64
7.	แสดงค่าเฉลี่ยและความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การเปิดรับข่าวสารของ กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแต่ละเรื่อง.....	66
8.	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความตระหนัก ในการรักษาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง.....	67
9.	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทศนคติที่มีต่อการ รักษาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง.....	70
10.	แสดงค่าเฉลี่ย และความเบี่ยงเบนมาตรฐาน การมีส่วนร่วมในการ รักษาสิ่งแวดล้อมของกลุ่มตัวอย่าง.....	72
11.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมกา รเปิดรับข่าวสาร เรื่องสิ่งแวดล้อมกับความตระหนักในการรักษา สิ่งแวดล้อม.....	74
12.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมกา รเปิดรับข่าวสาร เรื่องสิ่งแวดล้อมกับทัศนคติที่มีต่อการรักษา สิ่งแวดล้อม.....	76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
13.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างพฤติกรรมกา เปิดรับข่าวสาร เรื่องสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมในการรักษา สิ่งแวดล้อม.....	78
14.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างทัศนคติที่มีต่อ การรักษาสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม...	79
15.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม จากสื่อมวลชน.....	108
16.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระยะเวลาเฉลี่ยต่อวันในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมจากสื่อมวลชน.....	109
17.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อม จากสื่อบุคคล.....	110
18.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระยะเวลาเฉลี่ยต่อวันในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องการดูแลรักษา สิ่งแวดล้อมจากสื่อบุคคล.....	111
19.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ย การเปิดรับข่าวสารของ กลุ่มตัวอย่าง จำแนกตามความบ่อยครั้งในการเปิดรับข่าวสาร เรื่องการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมในแต่ละเรื่อง.....	112
20.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	113

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
21.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับทัศนคติที่มีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	116
22.	แสดงจำนวน ร้อยละ และค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง จำแนกตาม ระดับการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	119
23.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างความตระหนัก ในการรักษาสิ่งแวดล้อมกับทัศนคติที่มีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม....	121
24.	แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ระหว่างความตระหนัก ในการรักษาสิ่งแวดล้อมกับการมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม.	122
25.	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับ ความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	123
26.	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติที่มีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	124
27.	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้ที่มีความสัมพันธ์กับ ความตระหนักในการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	125
28.	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้ที่มีความสัมพันธ์กับ ทัศนคติที่มีต่อการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	126
29.	แสดงผลการทดสอบความแตกต่างของรายได้ที่มีความสัมพันธ์กับ การมีส่วนร่วมในการรักษาสิ่งแวดล้อม.....	127